

นิเทศน์ นิเทศน์ ปกเทศน์ ปกเทศน์

สยามรังสี

วันอาทิตย์ ๑๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๓๕

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์:

ส่งออกสูงแต่ผลประโยชน์ที่ได้รับยังคงคลุมเครือ

ฝ่ายวิชาการ
ธนาคารนครธน

หอสมุดกรมสรรพากร

สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบันเป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน ในการให้ความสะดวกสบาย ทั้งภายในและภายนอกบ้าน การที่มนุษย์สามารถผลิตอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นมาใช้ ทำให้เกิดความสะดวกสบาย และช่วยแก้ปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจการงาน การเดินทาง การติดต่อสื่อสาร และทำให้โลกพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลพวงจากการที่มนุษย์สามารถพัฒนานำผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้งานในด้านต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง

การลงทุนในการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย เริ่มขึ้นเมื่อประมาณปี 2504 การลงทุนในขณะนั้น ส่วนใหญ่เป็นการร่วมลงทุนกับนักธุรกิจต่างประเทศ ตามนโยบายของรัฐบาลที่ให้ส่งเสริมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ แก่ผู้ประกอบการและนักลงทุน การลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในระบอบนั้น เป็นการจัดตั้งโรงงานประกอบเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เพื่อลดการนำเข้า

การลงทุนในระยะเริ่มแรกของไทยทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ผลิตใช้วิธีการผลิตและเทคโนโลยีขั้นพื้นฐานที่ใช้แรงงานเป็นหลัก การผลิตที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง หรือการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในอุตสาหกรรม (INDUSTRIAL ELECTRONICS) ได้เริ่มลงทุนและผลิตได้ในปี 2511 โดยมีนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในการผลิตอุปกรณ์การสื่อสารและโทรคมนาคม และต่อมาในปี 2528 ได้มีการลงทุนเพิ่มและได้ขยายการลงทุนไปยังอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ เครื่องใช้โทรศัพท์ เครื่องส่งวิทยุและชิ้นส่วนไมโครเวฟ ผลจากการที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนอย่างจริงจัง ทำให้ในปัจจุบันมีการลงทุนผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น การผลิตหลอดภาพโทรทัศน์ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ เครื่องโทรสาร

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าหากจะแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ หอที่จะแยกออกได้เป็น 3 ประเภท ด้วยกันคือ

1. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในบ้าน (CONSUMER ELECTRONICS INDUSTRY) อุตสาหกรรมประเภทดังกล่าว เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ไฟฟ้าที่ใช้ในบ้านทั่วไป เช่น เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีซีดีโอเทป พัดลม เครื่องซักผ้า นาฬิกาควอตซ์ เหล่านี้เป็นต้น

2. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม (INDUSTRIAL ELECTRONICS INDUSTRY) อุตสาหกรรมประเภทนี้ได้แก่ เครื่องใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในวงการแพทย์ อุปกรณ์โทรคมนาคม อุปกรณ์รับส่งวิทยุ เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ เครื่องถ่ายเอกสาร เหล่านี้เป็นต้น

3. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (ELECTRONIC PARTS AND COMPONENTS) อุตสาหกรรมประเภทนี้เป็นอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมทั้งสองประเภทที่ได้กล่าวมาแล้ว การผลิตชิ้นส่วน

ของอุตสาหกรรมในส่วนนี้ ได้แก่ TRANSISTOR, IC, CAPACITOR, RESISTOR เหล่านี้เป็นต้น การผลิตและส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทย ในปี 2535 คาดว่าจะมีมูลค่าส่งออก มีมูลค่าสูงถึง 98,890 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2534 ซึ่งมีมูลค่าส่งออกประมาณ 84,949.5 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16 การส่งออกในหมวดอุตสาหกรรม 4 หมวด ที่สำคัญได้แก่ หมวดแผงวงจรไฟฟ้า คาดว่าจะส่งออกได้ คิดเป็นมูลค่า 30,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2534 ซึ่งส่งออกได้ประมาณ 27,335.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ตลับลูกปืนอิเล็กทรอนิกส์ คาดว่าจะส่งออกได้คิดเป็นมูลค่า 6,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2534 ซึ่งส่งออกได้คิดเป็นมูลค่าประมาณ 6,070 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 5.4 คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบคาดว่าจะส่งออกคิดเป็นมูลค่า 60,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2534 ซึ่งส่งออกได้คิดเป็นมูลค่าประมาณ 50,265 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ส่วนการส่งออกในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า คาดว่าจะส่งออกได้คิดเป็นมูลค่า 1,590 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2534 ซึ่งส่งออกได้คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1,278.7 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.3 ความสำคัญ โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญ ๆ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฮองกง และตลาดยุโรป

การผลิตและการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนาทั้งทางด้านการผลิตและส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สาเหตุที่สำคัญ ๆ สรุปได้ดังนี้คือ

1. ความต้องการใช้ชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในตลาดโลก ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อนำไปใช้ในการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. ค่าแรงงานของไทยอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก แรงงานมีทักษะและความชำนาญสามารถเรียนรู้งานได้รวดเร็ว
3. รัฐบาลมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมและการผลิตเพื่อส่งออก
4. ประเทศอุตสาหกรรมที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง วัลลา ย้ายฐานการผลิตเข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก

จากค่าแรงในประเทศของตนสูงมากเกินไป

2.15. ประเทศไทยอยู่ในภูมิภาคที่มีความเหมาะสมในการส่งออก และเสถียรภาพทางด้านการเมืองของไทยก่อนการปฏิวัติเดือนกุมภาพันธ์ 2534 มีความมั่นคงทำให้นักลงทุนต่างประเทศเข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมาก

การผลิตและการส่งออกอิเล็กทรอนิกส์ของไทยถึงแม้ว่าจะมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามการที่ไทยจะพัฒนาอุตสาหกรรมดังกล่าวให้ทัดเทียมกับต่างประเทศนั้น ยังต้องใช้เวลาและปัจจัยต่าง ๆ อีกมากมาย ปัญหาทางด้านการผลิตและส่งออกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ไทยประสบอยู่ ที่สำคัญ ๆ

พื่อที่จะสรุปได้ดังนี้คือ

2.21. ไทยต้องพึ่งพิงนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 60-90 ซึ่งขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทที่ทำการผลิต โดยมีแหล่งนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และเกาหลี

2. การลงทุนในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของนักลงทุนชาวต่างประเทศที่อาศัยฐานการผลิตเข้ามาลงทุนเพื่อใช้แรงงานของไทย ซึ่งมีค่าจ้างแรงงานถูก
- 2.3 การลงทุนทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ของชาวต่างประเทศถ่ายทอดเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ให้กับคนไทยอยู่ในระดับที่ต่ำผู้ผลิตมุ่งเน้นใช้แรงงานไทยเพียงอย่างเดียว
4. ปัญหาทางด้านสุขภาพของแรงงานเนื่องจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต้องใช้

ความละเอียด ประณีต และสายตามากเป็นพิเศษในการทำงาน ทำให้คนงานไทยที่ทำงานในโรงงานดังกล่าวในระยะหนึ่งมักจะประสบปัญหาทางด้านสายตา

3 5. ค่าจ้างและสวัสดิการที่แรงงานได้รับอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำทำให้การเคลื่อนย้ายเข้า-ออกของแรงงานอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังเกิดการฉ้อโกงทางด้านการงานขึ้นเสมอ ๆ

6. ตลาดในการส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในมือของนักลงทุนต่างชาติ โดยที่บริษัทแม่ที่

อยู่ในต่างประเทศจะดำเนินการทางด้านนี้โดยตรง บริษัทที่ทำการผลิตในประเทศไทยมีหน้าที่เพียงผลิตสินค้าตามใบสั่งซื้อ

3.1 7. ไทยยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนี้ และจะต้องศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมในด้านนี้อีกมาก

สรุป แม้ว่าการผลิตและการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทย จะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นการย้ายฐาน

การผลิตของชาวต่างชาติที่มุ่งใช้แรงงานไทยเพื่อลดต้นทุนในการผลิต และนอกจากนี้โครงการที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่ได้รับสิทธิพิเศษจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เป็นสิ่งจูงใจ การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับคนไทยยังอยู่ในระดับที่ต่ำ ทางรัฐบาลจึงควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ให้มากเป็นพิเศษ เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพราะเทคโนโลยีทางด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ การแพทย์ โทรคมนาคม การผลิต การค้าและบริการในทุกสาขาอาชีพ การที่จะมาภาคภูมิใจโดยดูเพียงตัวเลข มูลค่าการส่งออกเพียงอย่างเดียว นั้น คงจะไม่ถูกต้องเสียทีเดียว เพราะการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

โยได้ยกและดึงตัวเบรียนเสมือนไฟไหม้ฟาง เมื่อ
ประเทศไทยหมดความได้เปรียบทางการลงทุน
และค่าจ้างแรงงานปรับตัวสูงขึ้น นักลงทุน
ต่างชาติเหล่านั้นก็พร้อมที่จะย้ายฐานการลงทุน
ไปยังประเทศอื่นที่มีความได้เปรียบและ
มีค่าจ้างแรงงานต่ำ เมื่อเป็นเช่นนี้ ทางรัฐบาล
ควรที่จะพิจารณาในการให้การส่งเสริมการ
ลงทุนอุตสาหกรรมดังกล่าวอย่างละเอียด
รอบคอบ เพื่อให้ประเทศไทยได้รับผลประโยชน์
มากที่สุดมิใช่เพียงมุ่งหวังและชื่นชมกับตัวเลข
การส่งออกเพียงอย่างเดียว 3.2

